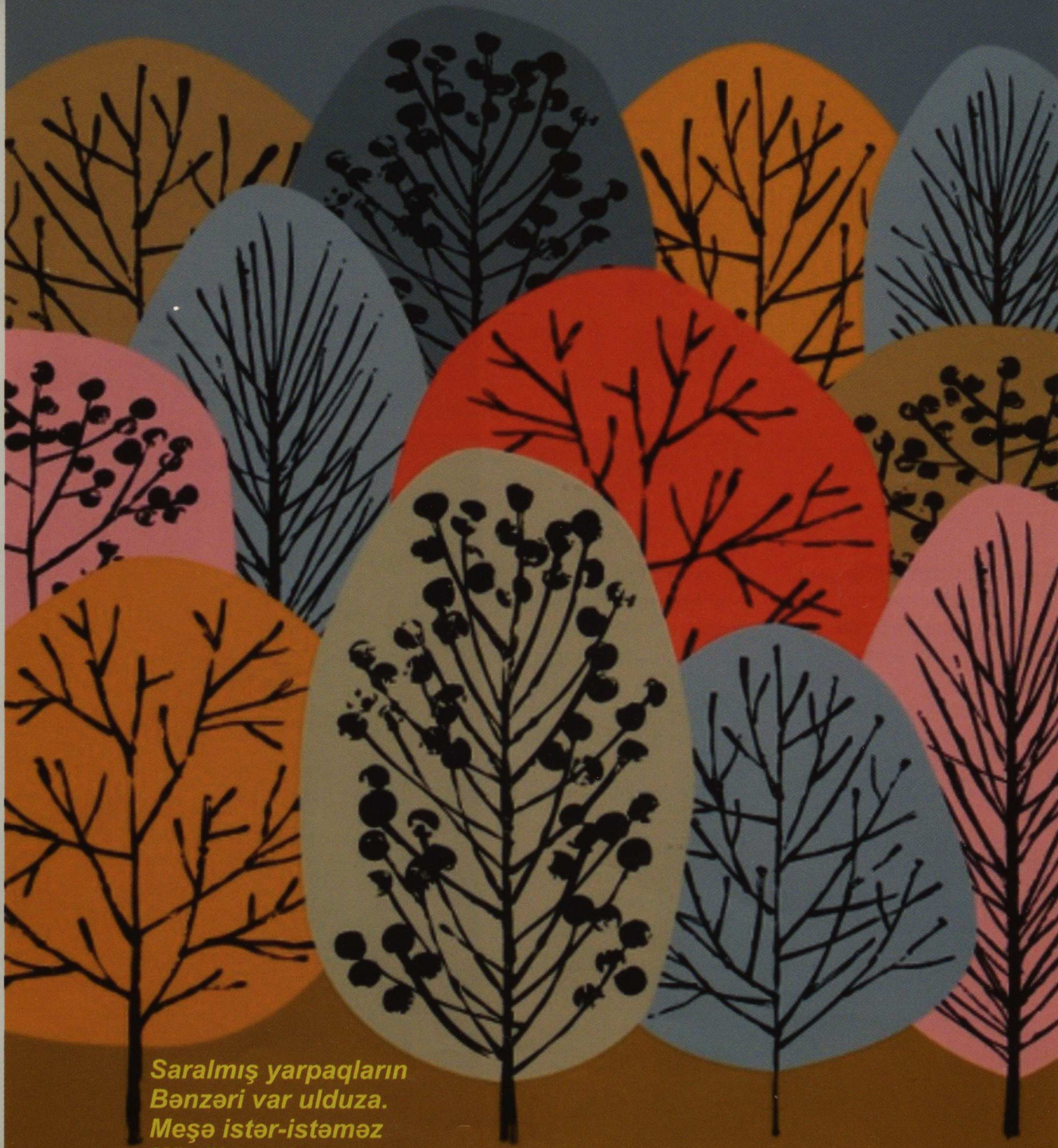

10

2016

ISSN-0207-4710

GÖYƏRÇİN

*Saralmış yarpaqların
Bənzəri var ulduza.
Meşə istər-istəməz
Könül verdi payıza...*

ROZİNA

İtalyan nağılı

Kasıb bir kişinin arvadı dünyasını dəyişəndən sonra Rozina adlı qəşəng, balaca bir qızını həyat yoldaşına yadigar qoyub getdi. Kişi səhərdən axşama kimi işlədiyinə görə körpəyə baxan yox idi. Çarəsiz qalan həmin adam qərara aldı ki, evlənsin. Belə də etdi. İkinci həyat yoldaşından da bir qızı oldu, onun adını isə Assuanta qoydular. Qızlar bir yerdə böyüdülər, bir yerdə məktəbə getdilər. Assuanta həmişə məktəbdən evə acıqlı qayıdırdı.

Bir dəfə o anasına dedi ki, daha ögey bacısı Rozina ilə birlikdə məktəbə getmək istəmir. Ona görə ki, hamı onu tərifləyir, mənə isə məhəl də qoyan yoxdu.

Anasının öz qızına ürəyi yandı. Soruşdu ki, bəs mən sənə kədərini, dərdini necə azalda bilərəm?

Assuanta dedi:

-Bundan asan nə var ki. Rozinanı inək otarmağa göndər. Üstəlik ona tapşır ki, hər gün evdə yemək üçün inəklərə ot da biçib gətirsin.

Ana qızının xətrinə razılaşdı. Rozinanı çağıraraq dedi:

-Sən bir də Assuanta ilə məktəbə getməyəcəksən. Hər gün inəkləri aparıb otarmalı, evə qayıdanda isə onlar üçün ot biçib gətirməli, üstəlik evdən apardığın yunu əyirib ondan yumaq düzəltməlisən.

Rozina acıqlı ögey anasının sözündən çıxı bilmədi. Səhəri gün inəkləri qabağına qatıb otlağa apardı. Öz-özünə oxumağa başladı:

Gözəl, qəşəng inəklərim,
Mən harda otlaq arayım?
Hələ ot biçmək bir yana,
Mən necə yumaq sarıyım?

Birdən ən qoca inək Rozinaya yaxın gəlib onun başa düşəcəyi bir dildə dedi:

-Darıxma, Rozina, biz sənə kömək eləyərək.

Axşam evə qayıdanda inəklər tox idilər. Rozina onlar üçün ot da biçib gətirmişdi, üstəlik yunu əyirib ondan yumaq da hazırlamışdı.

Bunu gören Assuanta hirsindən az qalırdı ki, partlasın. O, anasına dedi ki, sabah da Rozinanı inək otarmağa göndər, üstəlik bir şələ yox, iki şələ ot gətirməyi, bir yumaq yox, iki yumaq hazırlamağı tapşır.

Bu dəfə də Rozina otlağa çatan kimi oxumağa başladı:

İnəklərim, mənə kömək eləyin,
Belə getsə, yaşayacam çöllərdə.
Ot da biçin, yun da tapıb əyirin,
Qoymayın ki, yaxam qalsın əllərdə.

Elə Rozina mahnısını təzə oxuyub qurtarmışdı ki, istədiyi hər şey hazır oldu.

Evə qayıdanda Assuanta hirsə Rozinadan soruşdu:

-Sən bir gündə bu qədər işi necə görürsən?

-Mənə ağıllı, xeyirxah inəklərim kömək edirlər.

Bunu eşidən Assuanta anasının yanına qaçıb dedi:

-Ana, qoy bu dəfə Rozina qalib ev işləri görsün, inəkləri isə mən özüm otarmağa aparacam.

Səhər açılan kimi Assuanta inəkləri çubuqlaya-çubuqlaya otlağa apardı. Əyirilmiş ipi onların buynuzuna keçirdi ki, sarıyıb yumaq eləsində. Hirsli inəklər onun bir əmrini də yerinə yetirmədilər.

Bu dəfə acıqlı Assuanta anasına dedi ki, Rozinanı göndər, gedib qonşu bostandan çoxlu turp çıxarıb gətirsin.

Rozina təəccübləndi:

-Nə danışırsınız, siz mənə oğurluğa göndərirsiniz? Heç vaxt, heç vaxt bu işi görmərəm.

Ana-bala əl çəkmədilər. Onlar Rozinanı qonşu bostana getməyə məcbur elədilər. Qaranlıqda çəpəri keçən Rozinanın əlinə turpun yarpağı yox, köstəbəyin quyruğu keçdi. Dartdı, dartdı, zavallını yuvasından çıxardı. Onun turp yox, köstəkək olduğunu görüb üzr istədi. Balaca köstəkək balalarını sıgalladı, onlara xoş sözlər söylədi. Qızın nəvazişi köstəkək ailəsinin çox xoşuna gəldi.

-Oy, sən necə mehriban qız imişsən! Biz sənə hər işdə kömək eləyəcəyik!

Rozina evə çox sevənə-sevinə qayıtdı. Gecənin qaranlığında elə bil ki, qızın sifəti, bədəni nur saçdı. Onu görüb təəccüblənən analığına və bacısına başına gələn əhvalatları danışdı. Dedi ki, mənə işıqlı yərə göndərməyin, yoxsa mən ilana çevriləcəm...

O gündən Rozina evdən gecələr çıxıb gəzməyə, nəğmə oxumağa başladı. Onun səsinə eşidən şahzadə gəlib qızı gördü və bir könüldən min könülə ona aşiq oldu. Rozina başına gələnləri oğlana danışdı. Şahzadə isə qızdan əl çəkmədi, onunla evlənmək istədiyini bildirdi.

Ögey ana şahzadəyə dedi ki, sizi xəbərdar edirəm. Rozinanın üzünə günəş şüası düşən kimi o, ilana çevriləcək.

Şahzadə sözə baxmadı. Əmr etdi ki, içinə günəş şüası düşməyən bir kareta düzəlsinlər. Qızı onun içinə qoyub saraya aparsınlar.

Rozina qaranlıq karetanın içində əyləşmişdi. Xidmətçi onun gözəlliyinə baxıb heyran qalmışdı. Ancaq deyilənlərin doğruluğuna inanmırdı. Ona görə də günün günorta çağı karetanın pərdəsini açdı. Günəş şüası qızın başına düşən kimi o, ilana çevrildi və sıvıltı ilə karetdən düşüb, meşənin dərinliyinə süründü.

Şahzadə karetanın qapısını açanda Rozinanı orada görmədi. O, çox kədərləndi, ah çəkdi...

Sarayın iri mətbəxində isə böyük həvəslə toy şənliyi üçün yemək hazırlayırdılar. Qulluqçular eşitdilər ki, bəs təzə gəlin yoxa çıxıb. Qulluqçulardan biri meşədən gətirilən odunu sobaya atarkən gördü ki, bu odun yox, ilandır. Alovun içində ilan elə yanırdı ki, hər tərəf işıqlanmışdı. Birdən odun içindən kimsə kənara tullandı. Aşpaz gördü ki, bu ilan yox, bir dünya gözəlidir. O, bərkdən qışqırdı:

-Bura gəlin! Bura gəlin!

Sarayda adam qalmadı. Hamı qaçıb mətbəxə gəldi. Şahzadə öz Rozinasını tanıdı və onu bağına basdı.

Toy şənliyi başlandı. Elə bir şənlik ki, bu vaxtaca heç kəs belə toy görməmişdi. Rozina xoşbəxt yaşamağa başladı. Bundan sonra onu heç kəs incitmədi, heç kəs bu mehriban qızın xətrinə dəymədi...

Tərcümə edib işləyəni R.Y.Əliyev